

Vastine Rakyl §73 päätökseen; Esitys talvikunnossapidon liukkauden torjuntaan käytettävästä murskeesta

TL 13.02.2024 § 33
247/11.03.00.00/2022

Valmistelija	infrapääällikkö Jani Ahokas, 044 417 4601 kunnossapitopääällikkö Juha Räsänen, 044 417 4625
Selostus	Kunnallisteknisten palveluiden liikenneväylät-yksikkö vastaa kaupungin katujen ja kevyenliikenteen väylien kunnossapidosta. Katujen talvikunnossapitotöihin kuuluu lumenaurauksen lisäksi myös talviaikana tehtävä liukkaudentorjunta. Liukkaudentorjunnassa käytetään hiekoitussepeä, jonka toimitukset on kilpailutettu viimeksi vuoden 2021 loppupuolella. Nykyinen hiekoitussepeä koskeva hankintasopimus Savonlinnan kaupungin ja JTL-Murskaus Oy:n kanssa on voimassa määräaikaisena sopimuksena 1.3.2022 – 28.2.2025. Sopimus sitoo molempia osapuolia. Savonlinnan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on 24.5.2023 pitämässään kokouksessa käsitellyt katujen talvikunnossapitoon käytettävän hiekoitussepeän soveltuvuutta katujen liukkaudentorjuntaan syystä, että heille on muodostunut käsitys, että nykyisen hiekoitussepelitoimittajan toimittama hiekoitussepe aiheuttaisi keväisin katupölyä enemmän kuin aiemmin Savonlinnan kaupungin käyttämät hiekoitussepelit. (ks. Rakyl päätös §73, 24.5.2023) Koska rakennus- ja ympäristölautakunta on päätöksessään esittänyt asian otettavaksi esille ja käsiteltäväksi teknisessä lautakunnassa, niin teknisen toimialan kunnallistekniset palvelut antavat asian käsittelemään koskevan näkemyksen tekniselle lautakunnalle: Hiekoitussepeän raekoolle on olemassa laatuvaatimukset, jotka on määritelty hankintasopimuksessa. Hiekoitussepeän osalta rakeisuusvaatimukset, jota JTL-Murskaus Oy on Savonlinnan kaupungin Liikenneväylät-yksikölle toimittanut, on laatudokumenttien mukaan täytynyt. Nykyinen ilmanlaatua mittaava mittauspiste, johon rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen (73§, 24.5.2023) selostusosassa viitataan, on ollut käytössä nykyisellä sijainnillaan 2 vuotta. Onko tilastollisesti mahdollista edes tehdä johtopäätöksiä, että kyseiselle asialle löytyisi syy ja seuraus-korrelaatiota, kun tilastollista dataa on näinkin vähän saatavilla eli keväältä 2022 ja 2023. Rinnakkaisväylän valmistumisen jälkeen 2014, mittauspiste on aiemmin sijainnut vuosina 2016 – 2017 Olavinkadun varrella ns. Miljoonatalon edustalla viheralueella puiden katveessa, joten tilastoihin perustuvien johtopäätösten tekeminen jää varsin ohueksi, varsinkin, kun mittauspiste on liikenteellisesti aivan eri kuin nykyinen mittauspisteen paikka. Huomioitavaa on myös, että katujen päällystekerrosta rasittavaa nastarengaskulutuksen aiheuttamaa pölyn osuutta ei ilmeisesti ole huomioitu mittaustulosten tulkinnassa. Ainakaan siitä ei löydy mainintaa rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöstä koskevasta selostusosasta.

Ilmatieteenlaitoksen kuukausikatsauksen mukaan, huhtikuu 2023 oli hyvin vähäsateinen, joka osaltaan on varmasti vaikuttanut myös katupölyn muodostumiseen, koska vesisateita ei huhtikuussa 2023 ollut juuri ollenkaan Savonlinnassa. Ohessa linkki ilmatieteenlaitoksen ilmastokatsaukseen:

<https://www.ilmastokatsaus.fi/2023/05/16/huhtikuun-2023-kuukausikatsaus/>

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen selostusosassa viitataan huhtikuun aikana tapahtuneisiin raja-arvotasojen ylityksiin: ”Hengitettävien PM10-pienhiukkasten pitoisuuden raja-arvotaso ylittyi 16 kertaa kuukauden aikana.”

Ilmatieteenlaitoksen sivuilta saatavien tilastojen mukaan raja-arvot ylittäviä (PM10-pienhiukkasten) tuloksia on valtakunnallisesti maaliskuun huhtikuun 2023 aikana raportoitu eri puolilla Suomea yhteensä 283 kpl, joista Savonlinnassa Olavinkadun varrella olevasta mittauspisteestä löytyi 16 kpl.

JTL Murskaus Oy:n hiekoitusseppeli on toiminut kuitenkin siinä tarkoituksessa kuin sitä on tilattu eli liukkaudentorjunnassa. Liukastumisiin liittyvien vahingonkorvausten määrä ei ole ainakaan lisääntynyt. Liikenneväylille ei ole tullut myöskään asiakaspalautetta katujen pölyämiseen liittyen.

Lapsivaikutusten arviointi

Yritysvaikutusten arviointi

Esittelijä	Tekninen johtaja Tikkanen Kari
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää, että voimassa olevaa hankintasopimusta ei ole tarvetta muuttaa.
Käsittely	Lea Kokko esitti Jouni Matilaisen kannattamana, että asian käsittely siirretään 12.3.2024 teknisen lautakunnan kokoukseen. Kokoukseen kutsutaan kuultaviksi ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen ja infrapäällikkö Jani Ahokas.
Päätös	Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Lea Kokon esityksen ja asia käsitellään 12.3.2024 teknisen lautakunnan kokouksessa.
Toimenpiteet	Tekninen toimiala